

GLOSSARI DE CONCEPTES RELLEVANTS PER A LA DISCIPLINA

❖ **Activisme lingüístic:**

“El concepte d’activisme lingüístic s’aplica a diverses pràctiques de caràcter col·lectiu que tenen com a denominador comú provocar un canvi social, assumint la diversitat lingüística com a valor cultural, social i històric i a més, elaborant estratègies polítiques concretes, amb l’objectiu d’actuar sobre l’estatus, el corpus o l’adquisició, i/o sobre les representacions d’una o diverses llengües: ideologies lingüístiques produïdes, legitimades i posades en circulació per aquells sectors de la societat que posseeixen posicions de poder.”

<https://etnolingusticablog.wordpress.com/activismo-linguistico/>

❖ **Llenguatge sexista**

“El llenguatge sexista es reconeix com una forma d’exclusió que reforça la situació de discriminació cap a les dones i promou la generació d’estereotips.”

http://cedoc.inmujeres.gob.mx/documentos_download/100904.pdf (p. 91)

❖ **Sexisme en el llenguatge**

“El llenguatge és com un mirall que reflecteix la societat que l’utilitza; una eina que vehicula el nostre pensament, organitzant-lo i estructurant-lo, incorporant creences, valors, prejudicis i estereotips.

Per això, la persistència de pràctiques discriminatòries en l’ús de llenguatge no és cap altra cosa que un senyal de la presència generalitzada de sexisme en la nostra cultura. L’asimetria entre els conceptes masculins i els femenins, el genèric masculí com a pretès universal o l’exclusió de les dones en tant que subjectes del discurs, són els principals biaixos discriminatoris en l’ús del llenguatge.” (Eulàlia Lledó)

<https://www.uv.es/igualtat/MireiaLola/glossari.pdf>

❖ **Llenguatge patriarcal**

“És un sistema cultural, polític, històric i social que es fonamenta en la construcció de desigualtats en base a les biològiques entre homes i dones establint jerarquies. En aquest ordenament, la superioritat l’assumeix el gènere masculí i la inferioritat va associada al gènere femení. Els sistemes patriarcals introdueixen el domini sobre les dones i els nins i les nines i condueixen a que aquests no solament ho acatin sinó que finalment consentin en defensar-lo o en formar-ne part com si fos inevitable i natural.”

http://oficinaigualtat.uib.cat/digitalAssets/297/297560_llenguatge-per-la-igualtat-guia-general.pdf (p. 35)

❖ **Llenguatge inclusiu**

“El llenguatge inclusiu és un llenguatge lliure de paraules, frases o tons que reflexin visions preconcebudes, estereotipades o discriminatòries de persones o grups (en aquest cas, del conjunt de les dones). També és un llenguatge que exclou a algunes persones de ser vistes com a part d'un grup”

❖ **Llenguatge androcèntric**

“Terme que deriva del grec andros. Es refereix a l'home, per oposició a la dona, i amb qualitats d'honor i valentia. “Centrisme”, perquè es privilegia el punt de vista de l'home, com a partida del discurs lògicocientífic que considera insignificant l'altra realitat (la de la dona).”

http://oficinaigualtat.uib.cat/digitalAssets/297/297560_llenguatge-per-la-igualtat-guia-general.pdf (p. 34)

“Supòsit que considera allò propi i característic dels homes com centre de l'univers, paràmetre d'estudi i d'anàlisi de la realitat i experiència universal de l'espècie humana. Confon la humanitat amb l'home-masclé.

És una forma específica de sexisme que es manifesta especialment en l'ocultació de les dones i en la seua falta de definició. ("Presupuestos Públicos en Clave de Género", Emakunde).

❖ **Llenguatge queer**

“Aquesta teoria parteix de la base que no només el gènere sinó també el sexe són construccions socials i, per tant, els gèneres es poden intercanviar i transgredir. D'aquesta posició es deriva que no es pot parlar de només dos gèneres o dos sexes (cuestiona el binarisme de gènere/sexe).”

http://eprints.ucm.es/9638/1/estudios_e_informes_n%C2%BA_4.pdf (p. 183)

❖ **Gènere**

“Conjunt de rols assignats a homes i dones en una societat que són adquirits en el procés de socialització. Són les responsabilitats, pautes, i comportaments, gusts, expectatives, temors i activitats, que la cultura assigna de manera diferenciada a homes i a dones. En altres paraules, és la manera de ser home o de ser dona en una cultura, lloc i temps determinats. No s'ha de confondre amb el concepte sexe, que implica la diferenciació biològica entre els éssers humans.”

http://oficinaigualtat.uib.cat/digitalAssets/297/297560_llenguatge-per-la-igualtat-guia-general.pdf (p. 35)

❖ **Gènere binari**

“És la [classificació](#) de [sexe](#) i [gènere](#) en dues formes diferents, oposades i desconnectades: el [masculí](#) i el [femení](#). És un [tipus](#) general en un [sistema](#) discret de dos gèneres absoluts. Pot descriure una frontera [social](#) que desanima la gent de creuar o barrejar els [rols de gènere](#) o d'[identificar-se](#) amb terceres formes d'[expressió](#) de gènere. També pot comportar alguns dels [prejudicis](#) que [estigmatitzen](#) a [intersexuals](#), persones [transgènere](#) i [queers](#), que no sempre poden encaixar perfectament en el binarisme de gènere.”

https://ca.wikipedia.org/wiki/Binarisme_de_g%C3%A8nere

❖ **Gènere gramatical**

“Classe a la qual pertany un nom substantiu o un pronom pel fet de concordar-hi en forma, i generalment només una, la flexió de l'adjectiu i del pronom. En les llengües indoeuropees aquestes formes són tres en determinats adjectius i pronoms: masculina, femenina i neutra.”

http://oficinaigualtat.uib.cat/digitalAssets/297/297560_llenguatge-per-la-igualtat-guia-general.pdf
(p. 35)

“Categoria gramatical que en algunes llengües dóna lloc a la distribució dels substantius en classes nominals, en funció d'un cert nombre de propietats formals que es manifesten per mitjà d'afixos flexius, de la concordança amb l'adjectiu o de la referència pronominal.” (DIEC2)

❖ **El gènere gramatical en les llengües romàniques**

“El català, com a llengua romànica, es caracteritza pel fet que els substantius, adjectius, pronoms i articles tenen gènere gramatical. Quan els substantius es refereixen a persones s'utilitza el gènere masculí o el femení d'acord amb el sexe. Aquest fet que sembla tan obvi no passa en altres llengües, com ara l'anglès, que en general no marca gramaticalment els substantius segons que designin homes o dones.”

<https://www.upc.edu/slt/ca/recursos-redaccio/criteris-linguistics/genere>

❖ **Masculí genèric**

“Per fer referència a persones indeterminades, és a dir, que poden ser tant dones com homes, tradicionalment s'ha fet servir el masculí com a genèric, tal com recullen les gramàtiques. Actualment, aquest ús del masculí com a genèric es considera que oculta o minimitza la presència de les dones i en alguns contextos es percep com a discriminatori.”

<https://www.upc.edu/slt/ca/recursos-redaccio/criteris-linguistics/genere>

❖ **Femení genèric**

“Ús del femení per a conjunts indeterminats o que engloben tant dones com homes, en comptes del masculí genèric tradicional. És un recurs que, a l'inversa, posa de manifest l'invisibilització de les dones al llarg de la història mitjançant el llenguatge.”